

שתי המדינות, דיברו אל לבבות רבים בלוקארנו. לא פלא שכשיש מסר אנושי וכישרון להבעה בקולנוע אפשר להגיע גם לאותם שאינם מדרים את שפתן ואינם מעורים היטב בבעיות. אין ספק, שסירטו של בוקאי רק מתחיל את מסע הסיבובים שלו בעולם. הוא הוזמן לברלין והוזמן לניו יורק על-ידי אנשים מנוסים, היודעים להבחין אם יש זיק של אמת ועניין של ממש בהפקה, גם אם היא לוקה בשלמותה וגם אם לא עומד מאחוריה מנגנון יחסי-צבור משומן.

אשנב אל הסאטירה

שוב ניגודים המתעבים זה את זה ושואפים זה אל זה גם יחד: סרט מור, ששמו בלבד מעיד על הקונפליקט שהוא מעלה, שחור ולבן, אם כי יש להודות שהבימאית הצעירה קלייר דבר מטפלת בנושא בשיטה של הלם.

הסרט כבר זה בפרס מצלמת הזהב (שהוא פרס הניתן בפסטיבל קאן לסרט ראשון של יוצר) והוא הגיע ללוקארנו, פסטיבל איטלי להשלמת השכלתו הקולנועית של מי שאוהב קולנוע, בהיותו פסטיבל מגוון עד בלי קץ ומלא כריזמן בסרטים. היו בו סרטים יוצאי-דופן, חדשניים, פוליטיים, ולעומתם רטרופקטיבה עשירה ומקיפה של אחד הבימאים הפופולאריים ביותר ביפאן, קייסקה קינושיטה, שהמערב כמעט ואינו מכיר אותו.

ובחורה לשחור ולבן: מנהל-חשבונות צעיר, חיור-פנים וחיוור-דמות, מפתח מערכת-חסים מורה ביותר עם מסז'יסט כושי ענק, העובר במקום. מנהל-חשבונות הזה מתחיל את הסרט כבורגני ממוצע וביישן ורכרוכי, שחברו נוטע בו את המחשבה שעליו לשפר מעט את הכושר הגופני הירוד שלו.

בלי מילה כמעט מתפתחת מערכת-חסים סאדו-מאזוכיסטית בין המעסה הכושי לחשבונאי הלבן, כשהאחרון מגלה את התענוג שבמגע הגברי התקיף והבוטה, והכושי מגלה נכונות להיסחף במישחקים הגופניים המוורים, שיש בהם לא מעט כפייתיות.

עד מהרה הופך גופו של החשבונאי לשרה מוקשים כואב, כשאין מקום שאין עליו פצע וחבורה. כשבאחד העיסיים הסוערים יותר שובר הכושי כמה מעצמותיו של הלבן, מובל האחרון לבית-חולים, אבל הוא בורח ממנו יחד עם השחור, כדי להתייחד בבית-מלון.

וכל זה כדי להכין בטיקסיות את הסוף הבלתי-נמנע, של העלאת הלבן כקורבן בידי השחור.

טיפול קוסמטי ב"דיאפוזן" יחסים מטורפים

פירושו של דבר: מוות נורא, בסיוע המיכשור לפיתוח-הגוף שבמערך-הכושר, הנראה גם כמכשיר-העניינים של האינקוויזיציה, בהם בוחר הלבן מרצון כמו להעניש את עצמו על הפשע הנורא שעשה נגד כל הערכים של העולם המערבי, שעל תרבותו גדל.

לא, בלוקארנו זה לא היה כל מה שמכאיב, מרתק ומפחיד. אפשר היה לראות כאן סרט על תלאותיהם וסיכלם של הפליטים באפגניסטאן, על המאזוכים הרומאטי ללא תקנה של הנשמה הפולנית, או על פיגמליון ארגנטיני, סרט בעוצמה קולנועית בלתי-רגילה של בימאי צעיר, יהודי בשם תורחא פולאקו, שם הסרט: דיאפוזן. בורגני בגיל העמידה מנסה לאלף לשגינותיו ותסכיוני יהודיה בוזמית ומלא-חיים. היחסים המטורפים המתפתחים בין השניים נפתח אשנב לסאטירה אכזרית על ארגנטינה המתנוונת, האנטישמית, האכזרית, החולנית, ואם כי לפעמים המראה רוחה את התיאבון לארוחה הקרובה, קשה להניחו מן העין ומן היכרון.

התה הפך לשאמפניה

זיכרונות אהבה מפירנצה (צ' פון, תל-אביב, אנגליה) - שמו ה- מקורי של הסרט: "חדר עם נוף". הכוונה, כמובן, לחדר בבית-מלון, שכיאה וכנאה למקום המכבד את עצמו, משקיף אל הנוף.

במיקרה זה שאלת החדר-עם-הנוף היא החשיפה הראשונה לתבניות התנהגות נלעגות בחברה האנגלית הבורגנית. בתחילת המאה הזאת, שבה מתרחש סיפורו של אי-אם פוסטר (המעבר להודו), שהפך לתסריט מבריק בידי רות פרוור ג'אבאלה.

הנערה האנגלית מבית טוב, לוי האניצ'רץ', ודודניתה הרווקה הזקנה, שארלוט בארטלט, נפגעות עד עימקי-נישמתן כשהגיעו לפנסיון ברטולוני בפירנצה, החביב על התיירות העשירה מאנגליה, מגלות שקיבלו "חדר בלי נוף". אבל זו רק ההתחלה - שני גברים זרים לחלוטין, המציעים להן את חדריהם להחלפה, מגונים בעיניהן כגס-רוח וחצופים, כי מי יודע מה מסתתר מאחורי הנכונות החשודה הזאת להתערב בחיי-הזולת.

מכאן והלאה מתפתחת קומדיה רומאנטית משעשעת ומקסימה, שאילו לא היתה מצטיינת בליהוק אנגלי כה משובח, במישחק מיקצועי, האופייני כלי-כך לחניכי הבימה האנגלית, וברקעים סייגוניים וקטוריאניים, אפשר היה לחשוד שמדובר באחת מקומדיות המוסר של הבימאי

בונה-קרטר ודיילואיס: קומדיה מוסרית

הצרפתי אריק רוהמר, שבה אף אחד מן הגיבורים אינו אומר באמת את מה שהוא חושב, כי אם מסתתר מאחורי דפוס התנהגות ואמירות מוסכמות.

מן האנגלית הצעירה והמחוננת, הלנה בונה-קארטר, דרך דנהולס אליוט הצניקן, גודי דנץ' התוססת ומגי סמית המבריקה - כולם-כולם נדבקים בחן ובקלילות של ה-דיאלוגים, המובלים בהומור המפתיע של גיימס אייבורי.

סאנדרין בונר: מוות במידבר האנושי

הבימאית לגיבורה שלה, היא אינה נוטה לה חסד ואינה מנסה לחבב אותה על קהל-הצופים. היא עושה אותה קשוחה, לעיתים נצלנית, חסרת-מצפון וחסרת-רוך. החברה מחזירה לה יחס דומה, ללא חמלה, ללא חסד. דרך סיפור קודר זה של נדודים בוקעת זעקתם הגדולה לעזרה של אותם אנשים שהחברה אינה יודעת איך לטפל בהם. ואיך להפוך את החיוך שלהם לביטוי של עונג אמיתי ושל שלוה נפשית.

בלי תג, בלי גג

עוברת אורח (פריז, תל-אביב, צרפת) - אחד הסרטים הקשים בי יותר, הקודרים ביותר, החשובים ביותר והמרתקים ביותר של השנה

האחרונה. אין ספק שפרס אריה הזהב שהוענק לו בפסטיבל-ונציה לפני שנה, אכן הגיע לו.

זהו סיפור על נערה (סאנדרין בונר, הזכורה לטוב מלחיי האהבותיה של מוריס פאלה) הבוחרת לחיות ללא עבודה קבועה, בלי כתובת קבועה, בלי תלות ובלא זיקה לאיש. היא מאמינה בחרות שאינה תלויה בדבר, היא נודדת בדרום-צרפת, כתייר-נווד, כשעל גבה תרמיל, ובו אוהל.

אלא שהחברה אינה בנויה לעכל חריגים-ניידים, ציפורי דורר שכאלה. החברה דנה את כל ילודיה באותן אמות המוסר, מי שאינו מוכן לקבל את חוקיה צריך לשלם את המחיר.

אנייס וארדה (האוסר, האחת שרה השניה לא) בימאית שיצאה מן הסרט התייעודי אל הסרט העלילתי, שבה בסרטיה האחרונים אל הסרט התייעודי, מנסה הפעם את הסיגנון הפסבדו-תייעודי, היא מנסה להציג את סיפורה של הנערה דרך עדויות-כביכול של האנשים שפגשו אותה, ניסו לתהות על קנקנה, התבוננו בה בסקרנות ולבסוף צפו במותה, מרעב ומקור, מבלי שאיש ייחלץ באמת לעזרתה.

המרתק בסרט הוא בראש וראשונה היחס השקול של

האיטלקים מצפים לניסים

מקרוני (גורדון, תל-אביב, איטליה) - אטורה סקולה הוא בימאי איטלקי שכל סרט שעשה בעבר ידע להפתיע בתחפושתו - מה ש-

נראה לכאורה כמוסיקול (הנשף) מסתבר כשעור בהיסטוריה, מה שנראה כקומדיה פרועה (מישפחת המלוכלכים) מסתבר כביקורת חברתית, מה שנראה כסיפור-אהבה פאתטי (יום מיוחד) מתברר כאמירה פוליטית, ומה שנראה כקומדיה נוסטלגית על ידידות בין שני גברים, הסרט הזה, אינו אלא מחווה לשאר-הרוח של האיטלקי בן זמננו, המוצא את עצמו במשבר בכל שטח שהוא: פוליטי, כלכלי, אמנותי, חברתי, וכמובן - קולנועי.

הסיפור: ג'ק למון, המגולם את רוברט טראבן, מנהל חברת-מטוסים אמריקאית, בא לנאפולי אחרי 40 שנה, ונתקל בחבר ותיק, מארצ'לו מאסטרויאני, אחיה של מריה, שהיתה אהובתו של טראבן כשחנה באיטליה עם כוחות בעלות-הברית בעת מילחמת-העולם השניה.

טראבן, היום, הוא מיסטר-ביזנס, כל דקה מזמנו מחושבת, השעון קוצב ודולארים, הלב שומם, המוח ציני, וכל בעיה מוצאת לה את פיתרונה ההגיוני ביותר בצורה היעילה ביותר. לעומתו, ידידו הנאפוליטני הוא ההיפך המוחלט מן הכדאיות והיעילות. הוא אומנם עובד בבנק, אבל בארכיון של המוסד, וכדי לעכל את מרורי-החיים הוא בודה בדיות, חולם חלומות

מאסטרויאני וג'ק למון: רומאנטיקה בנאפולי

ובורח אל הרומאנטיקה, כשהחיים לא מתאימים לחלומות, הוא ממציא לו עולם דמיוני - במשך שנים רבות הוא כותב לאחותו מיכתבים בשם ידידה האמריקאית, המשווים לו אופי של עיתונאי נועז המסכן את נפשו במשימות הומניטאריות, ואם הוא מת כמה פעמים בחייו היה זה רק ל-24 שעות, כדי לחזור לחיים. כאילו היו רק מישחק ומהתלה שאין לקחתה ברצינות רבה מדי.